N°. 154. 1836.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Nieuws-

Wetenschappelijk Blad.

Donderdag 30 Junij.

LAATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT.

— Heden (28 *Junij*) waren de fondsen te Antwerpen genoteerd: Belg. 101⅛; O. Nederl. 103⅜; Sp. Ardoin, 21⅝, ⅛, ¼; Differed. 18⅜, 19; Passive 12⅜; Differed. 5⅞; Nap. renten 95; B. Tavoliere 93; Sicil. 93½; Rom. I. 102½; Id. II. 101⅝; Parm. 87½. — Wissel-koers op Amsterdam en Rotterdam 1 pCt. bon.

's GRAVENHAGE, den 29sten Junij.

In den *Moniteur* leest men heden:

» Zaturdag ten zes uren des namiddags, op het oogenblik dat den rijtuig des konings de binnenplaats van de Tuilerien afreed, heeft een woordenaar, bij de poort geplaatst, met een vuurwapen in den vorm van een wandelstok op Z. M. geschoten. De kogel is in het rijtuig doorgedrongen, zonder den koning te treffen, bij wien zich de koningin en de prinses *Adelaide* bevonden. Z. M heeft zich dadelijk vertoond om de menigte die door de uitbarsting was zamengekomen gerust te stellen. Zodra het misdrijf bekend was, zag men allerwege blijken van de hoogste verontwaardiging gevolgd door het geroep van: *Leve de Koning!* De moordenaar aan de woede van het volk ontrukt, is in handen der justitie overgegeven."

De Courier Français meldt daarenboven de volgende bijzonderheden:

» Het schijnt dat de moordenaar juist het oogenblik had gekozen dat de koning het hoofd voor het portier had om de uitkomende wacht te groeten, van daar dat bij gewis zijn doel zoude bereikt hebben, indien niet volgens sommige zijne hand had gebeefd, volgens andere het schot werd afgeworpen. De nationale garde trad dadelijk in en begon den misdadiger te mishandelen die echter door tusschenkomst der officieren spoedig in veiligheid was gebragt. Behalve het wapen, waarvan de gedaante blaakte, vond men bij hem een dolk. De heer *Gisquet* en andere beambten waren tevens op het paleis, en hebben hem dadelijk ondervraagd. Hij weigerde zijn naam te zeggen, doch het bleek ras, dat hij was zekere *Alibeau*, van Nimes, 25 jaren oud, en zich uitgevende voor reizend koopman en sinds ongeveer een maand woonende in de straat *Marais Sant Germain*, waar hij een zeer armoedig kwartier betrokken had. Het bleek voorts dat hij omstreeks vier uren op het carrousel was aangekomen, en aldaar met eene nationale garde een weinig beduidend gesprek had aangeknoopt, doch dezen nogtans kleps verliet, toen hij de rijtuigen van het hof zag aankomen. Hij begaf zich voor naar de poort van het paleis, en bleef aldaar te midden van eenige nieuwsgierigen, die den koning wilden zien vertrekken, uiterlijk zeer bedaard, zonder eenig optrek de achterdocht der omstanders op te wekken. Onderwegens heeft ook het wapen aanleiding gegeven om hem met zekerheid te herkennen. De stoelmaker bij wien hij hetzelve gekocht had, betrok terstond de wacht aan de Tuilerien, en gaf dadelijk alle mogelijke inlichtingen, verklarende dat dezelve wapen bij hem was gemaakt. Hij wees voorts de woonplaats aan van den dader, en toen nu ook de eigenaar van het huis was ontboden, bleek het ten stelligste dat geen ander dan *Alibeau* de dader was.

Na dit voorloopig onderzoek heeft men hem naar de conciergerie overgebragt, en aldaar opgesloten in dezelfde kamer, die in het jaar 1820 voor *Louvel* werd betrokken, en hij is aldaar gisteren avond en nieuw door den procureur-generaal en den prefect van politie verhoord.

De koning is dadelijk naar Neuilly vertrokken, waarheen zich de ministers des konings hebben begeven. Heden zijn de beide wetgevende kamers vergaderd, om eene deputatie te benoemen, die Z. M. zal gelukwenschen, en men verzekert dat de kamer der pairs morgen zal bijeenkomen, om redens te nemen van eene ordonnantie, waarbij zij gelast wordt, als hof van justitie deze zaak te onderzoeken.

Men wil eindelijk dat *Alibeau* tot nu toe ten stelligste blijft volharden dat hij geene medeplichtigen heeft.

Er is een koerier naar Toulon afgezonden om de beide prinsen van dit gebeurtenis kennis te geven, en hunne terugkomst te verhaasten.

Uit Toulon schrijft men dat aldaar eerstdaags een officier der marine gestraft werd, die zoo men wil met een bijzondere zending naar Tunis is belast.

— De berigten van de afgezonden gezanten uit Berlijn vrij onbeduidend. Dezelve melden niets anders dan dat de gezanten *Werdet* vooruitgezonden konden zijn, naar het stelsel van *Zumala Carregui* weder een vallatelijk oogmerk te gaan huldigen. In de vallei van Elzama zouden zich onder aanvoering van Bourmont vereenigen, om naar den kant van Pampelona een uitval te doen. Sommige vrouwen hebben hier, die de karlisten trouwens geen gebrek aan levensmiddelen, genoodzaakt zijn, voor hunne dreigende vijandelijkheden af te wijken.

— Heden, uithoofde van den Zondag, geene fondsnotering.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 29sten Junij.

Zoo men vernomen heeft, heeft het Z. M., bij een dezer dagen genomen besluit, behoorlijk gemotiveerde memorien en bevorderingen van ampten aan bij het departement van kolonien te verordenen.

— De minister van financien heeft onlangs ter kennisse van de daarbij belanghebbenden gebragt, dat het, bij Zijner Majesteits besluit van den 29sten Junij, No. 85, vastgestelde port der nieuwspapieren, periodieke en andere gedrukte werken, over 's Rijks postkantoren naar deszelfs kolonien, of omgekeerd, van daar naar het moederland verzonden wordende, bij een nader besluit, van den 25sten Mei ll., No. 88, is verminderd op de *helft*, en mitsdien voor het vervolg slechts zal bedragen, voor elk pakje, bevattende minder dan *vijf* vellen druks, *twintig* cents, en voor ieder vel meer *vijf* cents.

Bij resolutie van Z. Exc. den minister van financien is, met wijziging in zoo verre van het bepaalde bij § 8. van de resolutie van de voormalige administratie van het kadaster van 6 Augustus 1823, vastgesteld, dat de bewaarders van het kadaster aan alle, volgens art. 36 der wet van 3 Frimaire VII. jaar, aangegevene overgangen van eigendom, alhoewel niet begrepen in de rechtvorijen, door de ontvangers der registratie aan hen overgelegd, hoe verschillende gevolg zullen geven, met last wijders om van dezelve afzonderlijke aanteekening te houden, zoomede om, wanneer na verloop van zes maanden na de dagteekening der aangifte, van het bewerkstelligen der registratie, uit de bij hen ontvangen rechtvorijen niet zal zijn gebleken, zoodanige veranderingen ter kennisse te brengen van den ontvanger der registratie, onder wiens ressort het betrokken eigendom gelegen is, ten einde deze laatste handelen overeenkomstig art. 12 der wet van 22 Frimaire VII jaar.

— Met den 1sten dezer maand zullen Zijner Majesteits brikken *de Monnik* en *de Zwaluw* buiten dienst worden gesteld en opgelegd, en de op deze bodems dienende officieren elders dien dag worden gebragt op non activiteit.

— Te Alblasserdam is H. Zaturdag, van de werf van den scheepsbouwmeester *C. Smit*, met goed gevolg, van stapel gelaten het tweemaks barkschip *de Nederwaard*. Met belangstelling ziet men tegen Vrijdag het afloopen te gemoet van het zware fregatschip *de Stad Sphendam*.

— Uit een door de geneesheeren *Parisot* en *Sciplon Pinel* te Parijs, aan den algemeenen raad der hospitalen ingeleverd verslag blijkt, dat gedurende de drie eerste maanden van 1836 in de afdeeling der krankzinnigen van la Salpetrière 158 zieken zijn opgenomen. Onder die 158 toegelaten personen zijn er 25 recente krankzinnigen, 28 periodieke gekken, 17 afgetreden geparalyseerde met ligte geschiktheid van den geest, 46 volkomen waanzinnigen, 20 jammerlijke door den kanker, 7 dreiggezigten, 3 gevaarlijke mijmeraars, 11 die in vroeger gestoorde hebben zich reeds, 2 die anderen getracht hebben van het leven te berooven, 7 dolzinnigen, al die aan volgende zieke onderhevig zijn. De twee pertoonen, die anderen trad het leven hebben gestaan, verdoken de lijkpetterheid dat het twee moeders waren, welke het leven dezelfde kinderen hebben getracht te verkorten. Ten aanzien van den ouderdom zijn hier de jaren 25 tot 45 dat de meeste personen worden opgenomen. Gedurende dat kwartaal zijn 76 personen genezen verklaard en aan de familiekring terug gegeven, de overblijvende hebben geene verbetering, wel te zeggen geene volkomene genezing gehad, doch zijn in eene kamer, dooreenschap, gevolg van hevelingen, geduldige opwekking, hoope ontferming, vriendelijke behandeling en kranke tijdstippen. De gehandelde duur der behandeling, om tot genezing te geraken, was 55 dagen. De herkomst der overgebrachten plaats gehad, waarvan het overgroot deel overkomstig van particuliere verpleging. De ziekenhuizen heeft geheel in het gesticht opgehouden, dank hebbe de vele verbeteringen der behandeling en der nieuwe inrigtingen.

— Uit Wurzburg wordt het volgende artikel medegedeeld, hetwelk ieder landverhuizingsgezinde zeer wel mag ter harte nemen:

Door de zorg onzer regering is men te weten gekomen, welke omstandigheden aan de emigranten naar Noord-Amerika de meeste zekerheid aanbieden, opdat die personen niet, alleen reeds door hunne onbekendheid met de plaatsen van inscheping, naar huis terug komen in armoediger toestand dan zij op reis gingen, om in een vreemd werelddeel hun toekomstig geluk te grondvesten. Ten einde dit nu voor de belanghebbenden bevrijpelijk te maken, werden alle dienaangaande langs diplomatieken weg ingewonnen berigten openlijk bekend gemaakt, en blijkt het uit dezelve dat het name te Bremen, waar de inscheping het sterkst geschiedt, eene som van ten minste 8 of 10 friedischsdor wordt vereischt om hier Noord Amerika te worden overgevoerd. Voor een gehael huisgezin is deze prijs per hoofd wel iets minder, maar altijd heeft men toch eene som van 290 of van 362 guldens noodig, eerstgenoemde om naar Baltimore of New-York, de laatste om naar New-Orleans te komen, waaronder alsdan de kosten van overvaart en onderhoud gedurende de reis voor eene familie van man en vrouw benevens drie kinderen is begrepen. Na komt hier nog bij, dat de reis tot aan Bremen nade vele uitgaven verdert en de nieuw aankomende in Amerika ook gedurende eenigen tijd in staat moet wezen, om van eigene middelen te leven, zoodat 500 guldens ter naauwernood toereikend zijn om eene dagloonera familie uit dezen omtrek weder in den staat van dagloonen in Amerika te stellen. — Wie echter hier als dagloonen 500 guldens bezit, dus voor 1000 guldens grondeigendom kan verwerven en arbeiden wil, die woont op zijn eigendom en onderhoudt met eene koe en een paar geiten, alsmede zijn dagloon, even goed zich-zelven en gezin, als hij zulks in Amerika konde doen, aangezien daar wel het loon hoog is, maar ook de verschillende levensbenoodigdheden duur moeten worden betaald.

[Met betrekking tot de landverhuizing legde onlangs de heer *Davis* in de volgevende kamer te Washington eene door den staat Massachusetts genomene resolutie over, waarbij het congres wordt verzocht eene wet vast te stellen, door welke de invoer van vreemde armen in de Vereenigde Staten worde te keer gegaan. Hij stondt in eene redevoering aan hoe de Vereenigde Staten met de behoeftigen van alle Europesche landen, inzonderheid van Engeland worden overstroomd. „Is het wel zedelijk billijk, zeide hij, dat Groot-Britannie ons den drukkenden last om deshelfs armen te onderhouden, wil opladen? Is het niet een openlijk onregt jegens onze eigene deugdzame armen, wanneer zij hun brood moeten deelen met hen, die noch regtmatige, noch natuurlijke aanspraak daarop hebben? En moeten wij dan gelaten aanzien hoe deze zedelijke pest naar ons wordt overgezonden om den openbaren geest te vergiftigen en onbetaalbaar onheil voor te bereiden? Ons land zal steeds aan geachte en onderdrukte personen van allen stand tot wijkplaats verstrekken, maar de menschlievendheid maakt het ons niet ten pligt diegenen op te nemen, welke geene achting voor deugd, voor zedelijkheid, noch voor zich-zelven hebben, en die zoo verworpen van gedrag zijn, dat zij zelfs niet geduld worden in een land, dat overigens niet zeer naauw ziet wat zedelijkheid betreft.” — Deze resolutie zoude gedrukt worden.]

De *Lynx* behelst het volgende, aangaande de ontlange gepleegde aanslag tegen het leven van den Koning der Franschen:

» Voor eenige dagen zeiden wij: » In iedere ontdekking van de policie, zien wij eene schakel van de eindelooze keten van oproerzamenspanningen en listige aanslagen, welke de july-omwenteling na zich sleept, even als een misdadiger die te vergeefs tracht zijn straf te ontkomen.” Maar wij waren er toen ver af van te gelooven; dat eene heillooze voorspelling zoo spoedig zoude verwezenlijkt worden. Naauwelijks is het hoofd van *Fieschi* op het schavot gevallen, of andermaal vertoont zich een moordenaar, en deze maal wordt *Lodewijk Philips* op het midden van den dag, in zijn eigen paleis door het doodelijk lood bedreigd; de misdaad wordt alzoo stouter en maakt vorderingen. De revolutionnaire adder verheft zich onmiddellijk weder met meer woede uit het slijk, waaruit zij is voortgesproten, zonder verzwakt te zijn door de slagen, welke men haar heeft toegebragt; en terwijl de telegraaf ons berigt, dat het hoofd van den tak van de Orleans andermaal eenen drovigen dood ontkomen is, hoort men bijna uit ieders mond: *dat zal dan nooit eindigen!* gewone uitroep, maar die tevens het algemeen gevoelen uitdrukt, en de helaas maar al te ware voorspelling van toekomende gebeurtenissen; want men zou niet dus van voorzien, met welk onheil, deze immer vernieuwde pogingen tot moord nog eens zullen eindigen. Wat ons aangaat, die de menschelijke gewaarwordingen bij het naderen van den dood niet kennen, wij betreuren roudhartig en zonder achterdocht elke misdaad, die op het punt was het bloed te doen stroomen van een Vorst, in tegenwoordigheid van zijne echtgenoote en zuster; en wie zou niet denken aan die afwezige zonen, bedreigd om buitenslands, mogelijk te midden van een bal, te moeten vernemen dat hun vader door het schot van eenen moordenaar is gevallen. Men zal ons zekerlijk niet verdenken van gehechtheid aan den Koning der barrikaden en de belegeraars van Antwerpen, maar, wanneer men, zoo als wij, eene edele en regtvaardige zaak verdedigt, kan en moet men een afschuw hebben, van al hetgeen een regtschapen man afkeurt; om deze reden betuigen wij hier ons diep leedwezen over de gebeurde zaak. Wij zijn in strijd met de beginsels en niet met de menschen.

Maat gehrel en al hulde doende aan menschlievendheid, waarvan niemand zich zonder schande kan verdoen, vanee wij geenszins onkundig te zijn aan de oorzaak van het kwaad. Wij herhalen nogmaals hetgeen wij reeds zoo dikwijls gezegd hebben; het is gemakkelijker kwaadgezinden tot opstand aan te zetten, dan om dezelve tot bedaren te brengen; en het is geenzins aan hen verloofd, die het Koningschap van 1830 hebben versmaad, en den Koninklijken mantel door de grachten van Parijs hebben doen slepen, zich thans te verwonderen bij het zien met welke stoutheid men een misdadige hand slaat aan hun dierbaar staatsgebouw van 1830 opgeeft. De bovelingen konden het aan de Voorzienigheid, of aan gebrek van koelbloedigheid toeschrijven, waardoor de aanslag van den zamenzweerder is mislukt; maar indien de Voorzienigheid in dezen kenbaar is, zien wij zulks naar ons gevoelen eerder in de strijdigheid van de rustige dagen welke de ontroonde familie thans doorbrengt, in tegenstelling van de onzekere en ellendige toestand van hem, die zich op den troon geplaatst heeft, op welke de gewone loop van zaken hem niet had geroepen. Het kasteel van Praag is waarlijk veiliger dan dat der Tuilerien.

Wij herinneren ons niet dat voor 1830 het leven van den Hertog *van Orleans*, aan dergelijke gevaren is blootgesteld geweest. Mogt het de hemel behagen dat hij nog als Vorst en stil huisvader te Neuilly leefde, hij zou dan zeker gelukkiger zijn en wij ook. Hij zou dan niet ten koste van zich zelven geleerd hebben, dat hij, die door eene omwenteling wordt op den troon geplaatst, zich op een vulkaan bevindt, en blootgesteld is, om vroeg of laat het slagtoffer te worden eener straf bare heerschzucht.

Het Engelsch ministerieel Avondblad bevat het volgende artikel:

» De opmerkelijke rust, welke in Europa wordt waargenomen, komt ons voor een onderwerp van bijzondere dankbaarheid en gelukwensching te zijn. De kuipenijen van sluikhandelingen alomverspreidende hoven, waarvan de dagbladen ons het klaarste tooneel geven, en de berigten wegens [illegible] op en handelen, waarmede dezelve vervuld zijn, [illegible] als deze berigten hunne kolommen [illegible] de beschaafde wereld geluk wenschen met de rust, welke zij geniet. Met uitzondering van Spanje, en van het jongste geweldadige gedrag der souvereinen te Krakau, is er geene plek van Europa alwaar een knal van het geschut gehoord wordt, noch eenig deel zijner oppervlakte, hetwelk door daden van bijzondere dwingelandij door strijd tegenstrijdige gekenmerkt wordt. Wij beweren niet degenen, die op vrijheid en staatkundige verbeteringen gesteld zijn, zich niet veel te beklagen en niet billijk veel te verbeteren hebben; maar wij zeggen, dat de meeste regeringen van Europa, in hare handelingen, over het algemeen, het wettelijke, gewone zigtsnoer in het oog houden en hare pogingen slechts aanwenden tot handhaving van een staatsstelsel, dat zij gevestigd vinden. Dat sommige jongdige gemoederen uitterwegen ontevreden zijn met het bestaande stelsel, dat onderzoekende wijzen dit in vele opzigten gebrekkig vinden, dat de wenschen naar staatsverbetering dagelijks veld wint en meer in het licht wordt gesteld, is voorzeker waar, doch, over het algemeen, is de groote menigte in elke maatschappij niet vooruit boven het stelsel van regering dat dagen gevestigd is, en houdt zij volgaarne staande wat door eenige enkelen als verkeerd word beschouwd. Al die maatschappijen zijn echter op den weg der verbetering. En zoo zijn de algemeene gesteldheid van de regeringen van Europa, en de algemeene rust van Europa, naar wij meenen, opmerkelijke omstandigheden in deszelfs geschiedenis welke ons de schoonste uitzigten voor dezelfs toekomst geven. Die gesteldheid stelt de regeringen van Europa in vriendschappelijke betrekkingen jegens elkander, en opzigte van derzelver onderdanen, en legt op haar de verpligting ons den vrede, die onder de volken heerscht, te bevestigen, en derzelver maatschappelijke inrichtingen naar mate van de vorderingen der maatschappij, te volmaken, zoo dat de redenerende en vertrouwvollen ingezetenen geene gegronde oorzaak van klagten overblijft. De regeringen worden niet bemoeijelijkt door inwendige verdeeldheden, noch ontrust door vreemden aanval, zij worden niet verstoord, door oorlog noch door oproer, en het zou onverantwoordelijk zijn, indien zij deze gunstige omstandigheden verzuimden, om al dat gene te verbeteren en tot stand te brengen wat de vol-

ken kan doen. Zij moeten zich herinneren, dat de maatschappij steeds voorwaarts streeft, dat kennis voortdurend toeneemt, dat de toekomst slechts in evenredigheid met het verledene gelijk zal wezen, als zij een deel van dezelfden voortgang is, en dat de oude staatsleerstelsels, welker handhaving zij als derzelver hoogstplicht beschouwen, niet onveranderd kunnen blijven bestaan, en ten einde rust te blijven verzekeren, aanhoudend aan de nieuwe omstandigheden, waarin het menschdom geplaatst wordt, onderschikt worden gemaakt. Te stijfzinnig aan oude staatsleerstelsels te blijven hechten, is misschien de grootste misslag van de meeste hedendaagsche staatslieden, en geeft invloed en magt aan hunne tegenstanders. Zulk een geopend uitzigt op rust moet de pogingen van alle beoefenaars der kunsten des vredes kracht verleenen, en zij mogen nu verwachten, dat de wetenschappen thans uitgebreid, en nuttige kennis zoo al niet spoedig vermeerderd, ten minste ver door alle streken van Europa zal verspreid worden. Voor het tegenwoordige is de pook der oorlogs tot slapen gebragt, en degenen, welke de schoone en nuttige kunsten beoefenen, mogen nu verwachten, dat zij, gelijk zij steeds verdienen, de toejuichingen van het menschdom zullen verwerven."

HOLLAND.

Uit Berlijn schrijft men, dat van daar eerlang eenige Pruissische artillerie officieren naar Konstantinopel zullen vertrekken, om tot de oefening van het Turksche leger mede te werken.

— Z. M. de koning van Griekenland is den 21sten, uit Darmstadt over Würzburg, naar München teruggekeerd.

— De nieuwe koning van Saksen heeft denzelfs minister van binnenlandsche zaken, *Carlowitz*, ontslagen, doch heeft het ministerie van eeredienst en openbaar onderwijs doen behouden. In deszelfs plaats is tot ministes van buitenlandsche zaken aangesteld de heer *Nostitz*.

— De Staten-Generaal zijn tegen den 4den Julij bijeengeroepen.

— Berigten uit Stokholm van den 17den dezer bevestigen, dat men van daar bevelen naar Karlskroon en Gothenburg heeft gezonden, om nog voor het einde der maand de vroeger verordende uitrustingen te staken. Het blokschip dat te Drattningskär was geplaatst moest den 30sten binnen gehaald worden, de te Karlskroon uitgeruste linieschepen, en andere vaartuigen ontlakeld, en de twaalf uitgeloopene kanonneerbooten naar hunne stations terugkeeren.

— Men schrijft uit Presburg van den 14den Junij:

„De regering heeft alles beschikt, dat de gewoonlijke bijeenkomst der ondergeschikte [illegible] en waaronder er zich bevinden, die [illegible] te Presburg, den adel over de staatsregeling des Rijks op eene ongewone wijze aangerand hebben, in rechtsorde doen herstellen. Sommigen dezelve behoorden tot den in Hongarije zoogenoemden stand der jobbagen, waarvan er eenige den post van schrijvers bij de leden der Rijksdags vervulden. Zonder zich te bekreunen om het hoofdig gewoel van een klein aantal misleide jongelingen, had de regering hen ongemoeid gelaten, zoo lang zij niet gevaarlijk waren; maar nog werden stoutmoedigheid en eenigen hunner lieten zich verleiden om misdadige geschriften in omloop te brengen, en ondertekeningen voor onwettige adressen in te zamelen. Thans komt de regering krachtig tusschen beide, en alle welgezinden juichen hare handelwijze toe. In verschillende comitaten hebben in hechtenisneemingen plaats gehad; zoo men bevoert ook te Hermannstadt. Gelijktijdig zonde ook een Poolsch generaal, dien men *Mala Gouzsky* noemt, gevat en bij denzelven eene som van niet minder dan een millioen gulden gevonden zijn. Dit laatste schijnt overdreven; maar dat Polen niet schroomen het gastregt te schenden, heeft de geschiedenis der laatste jaren duidelijk genoeg geleerd. Het reeds begonnen gerigtelijk onderzoek zal ongetwijfeld het gewenschte licht over deze zaak verspreiden."

— De *Schwabische Merkur* deelt een berigt van de Servische grenzen van den 8sten dezer mede, naar hetwelk de Sultan op den 2den Junij aan lord *Ponsomby* voldoening zou hebben gegeven, dopt den Reis-Effendi uit zijnen post te ontzetten. Men wil dat de Russische gezant daartoe veel heeft bijgedragen. Voorts zou de Porte den Franschen gezant hebben te kennen gegeven, dat zij gedurende den aanstaanden zomer een eskader van acht linieschepen in de Middellandsche zee zal laten kruisen.

— Den 30sten Mei heeft de Oostenrijksche gezant te Konstantinopel, bij gelegenheid van den naamdag zijns meesters, een luisterrijk feest gegeven. De Turksche gezant bij het Oostenrijksche kabinet, *van Mauroyeni*, die den 24sten een afscheidsgehoor bij den Sultan had gehad, en bij die gelegenheid eene rijk versierde doos ten geschenken bekomen had, is den 1sten dezer, aan boord der Oostenrijksche stoomboot *Ferdinand I*, naar Weenen vertrokken.

Letterkundige en Wetenschappelijke Nieuwstijdingen.

Duitschland. — In het afgeloopen winter-halfjaar hebben er aan de Universiteit van *Berlijn* 83 doctors-promotiën plaats gehad, waarvan slechts éene (en wel *honoris causâ*) in de Godgeleerdheid, 3 in de Regten, 12 in de Wijsbegeerte en 67 in de Geneeskunde. — Dr. H. von Huber, door zijne *Schetsen uit Spanje*, ook buitenslands door vertalingen, bekend, is van *Rostock* tot Hoogleeraar in de Westersche Letterkunde aan de Universiteit van *Marburg* beroepen. — Eene belangrijke kunst-onderneming, welke tevens tot bewijs strekt van de vorderingen der Lithographie, is eene verzameling van de uitmuntendste Schilderijen van de beroemde galerij te *Dresden*, door bekwame meesters op steen gebragt. Twee afleveringen zijn daarvan verschenen, en hebben in *Engeland* en *Frankrijk* zoowel als in *Duitschland* grooten bijval gevonden. In de tweede aflevering merkt men inzonderheid op de *Zwijnenjagt* van Rubens, een landschap van Claude Lorrain en de *Werkplaats* van Ostade, waarin de steendrukkunst met eene verwonderlijke zuiverheid den indruk van het oorspronkelijke heeft terug gegeven.

Rusland. — Ten aanzien van de trigonometrische waterpassingen, welke op kosten van de Russische Regering op de Zwarte en Kaspische zeeën, zullen bewerkstelligd worden, waarvan berigt is gegeven in onze Courant van II. Zondag en Maandag, verneemt men nader, dat dezelve in verband zullen gebragt worden met barometrische waarnemingen, welke niet alleen door de Reizigers, die voor het onderzoek bestemd zijn, maar ook te *Taganrog* en te *Astrakan* zullen gedaan worden. Daardoor hoopt men eene waarneming, reeds in het einde der vorige eeuw door Alexander von Humboldt gedaan, en later door Ermann, Schouw en nu ook door Sir J. Herschel bevestigd, nader op te helderen, dat namelijk de passaatwinden eenen aanmerkelijken invloed uitoefenen op den stand des barometers, zoodat dit werktuig bestendig eene vermeerdering van dampkringsdrukking onder de Keerkringen, en eene vermindering onder de Linie aanwijst. Men wil nu onderzoeken, of er niet andere plaatselijke omstandigheden zijn, welke op verschillende plaatsen aan de zee evenveel een bestendig verschil van den stand des barometers te weeg brengen kunnen. De overeenstemming of het verschil der beide waterpassingen zal tevens, zoo men hoopt, de in 't oog loopende tegenstrijdigheden in de stofsommen van vroegere barometrische waterpassingen oplossen, en beslissen, in hoe verre de barometer in 't algemeen voor onderzoekingen van dien aard verdient gebezigd te worden.

Frankrijk. — De wiskundige wetenschappen hebben een aanmerkelijk verlies geleden door den dood van den Heer Aurkuz, Lid van het Fransche Instituut en Professor aan het College de France te *Parijs*. Hij was ook Inspecteur Generaal van het Onderwijs, en is op eene Inspectiereis te *Marseille* den 10 Junij overleden. — Een Roman van een jongen schrijver, den Heer Feuillide, getiteld *le Midi en 1815*, maakt te *Parijs* grooten opgang. Niet minder dan van *le chemin de traverse* van Jules Janin, zijn er in korten tijd twee uitgaven van uitverkocht. De invloed van de drukpers op de publieke opinie in *Frankrijk* is niet, zoo als men zich wel eens verbeeldt, aan het afnemen. Integendeel, wekelijks niet meer nieuwe tijdschriften te voorschijn komen, en ook de lust voor vreemde Letteren neemt bij voortduring toe: Zoo is er onlangs een nieuw Italiaansch blad verschenen, *de Italiaan*, en zelfs een Braziliaansch, *de Braziliaan* geheeten, en beiden zijn niet zonder geest geschreven.

Nederlanden. — Terwijl over den afloop van het Utrechtsche Academie-feest, maar eene stem is, die van de hoogste tevredenheid, moet in deze afdeeling dezer Courant nog met een woord gewag worden gemaakt van dat gedeelte van hetzelve, waarbij Toon- en Dichtkunst zich vereenigd hebben, om de feestviering op te luisteren. Men heeft vrij algemeen erkend, dat de muzijkale uitvoering op den Vrijdag der feestweek, in zuiverheid, juistheid en overeenstemming, die van het laatst te *Amsterdam* gehoudene muzijk-feest geëvenaard, volgens sommigen overtroffen heeft. De Heer Staatsraad Mr. M. C. van Hall, die ook voor eene halve eeuw de honderdvijftigste verjaring der Utrechtsche Hooge School met een jubelzang mogt vieren, had voor deze gelegenheid eene Cantate vervaardigd, welke een uitmuntend voorbeeld mag heeten van Nederduitsche zang-poëzij. Aan zoetvloeijendheid van taal en gloed van dichterlijke uitdrukking paart zich in dezelve eene verscheidenheid van denkbeelden, welke den toonzetter de schoonste gelegenheid gaf, om nu eens in den toon der hymne en der statige ernst, welke de eerste afdeeling van het zangstuk kenmerkt, dan eens in het *„Ontwaakt! ontwaakt! gordt u ten strijd!"* en het *„Daar komt hij, Oranje, de Glorie der helden!* en het *Daar klinkt van alom Onder 't rommlen der trom!* in de tweede afdeeling, aan de herinnering van den Tiendaagschen Veldtogt toegewijd, dan weder in den vrolijken feesttoon van de derde afdeeling, door vermassende afwisseling van melodieën het gehoor te streelen en zijn kunsttalent ten toon te spreiden. De componist heeft zich dan ook, naar het algemeen gevoelen, van zijne taak meesterlijk gekweten. Wij kunnen ons niet weerhouden, onzen Lezeren eene enkele proeve uit de Cantate, tot staving van ons oordeel over dezelve, mede te deelen, en kiezen daartoe de Aria met Koor, welke op eenen lofzang aan Jehovah volgt, en waarin de Dichter op eene even geestige als ongezochte wijze op de smaakvolle

wandelingen doelt, waartoe niet lang geleden de wallen van *Utrecht* zijn omgevormd. Hieraan denkt zinrijk:

» *Breng, Moedergrond van 't gulden Gewest!*
» *Breng, door het lagchend loover,*
» *Dat oprijst uit uw' boezem van ouderboren aest,*
» *Die hymne, Oud-Nederland over!*
» *Zij klink', bij 't statig klokgebom,*
» *O Utrecht! van uw' grijzen Dom,*
» *Door veld en gaard en wouden!*
» *Zij galm' langs 't ruischend kristallijn*
» *Van kronkelende Vecht en Rijn,*
» *En weergalm overal:*
» » *De tijd vergaat!*
» *Gods gunst kent geen verouden!*" "

De uitvoering der Cantate is, gelijk reeds vroeger in een ander gedeelte dezer Courant gemeld is, afgewisseld geworden door de voordragt van een Dichtstuk door den Heer SLOET VAN OLDRUIS. De begaafdheden, waarmede deze Dichter reeds in zijne uitgegevene dichtstukken blijken heeft gegeven, en de belooning van zijnen Feestzang door het Provincial Utrechtsch Genootschap, zijn genoegzame waarborgen, dat dezelve, gelijk bij de voordragt, zoo ook, na de uitgaaf voor hen die daarbij niet mogten tegenwoordig zijn, zal geoordeeld worden de voortreffelijke uitvoering van Toon- en Toonkust waardiglijk te hebben vervangen. Zoo werden ook op het Utrechtsche Amusementsfeest diegenen gelogenstraft, die het hart van den Nederlanden voor kunstgevoel onvatbaar, en zijne taal voor dezelfs muzikale bindrekking ongeschikt oordeelen.

Muséum Littéraire.

COLLECTION DES MEILLEURS OUVRAGES

DE LA

LITTERATURE MODERNE.

QUARANTE-CINQ CENTS LE VOLUME, AU LIEU DE 7 FRANCS 50 C.

Prospectus de l'Editeur.

Jamais on ne sentit un besoin généralement senti, et si, malgré l'activité de la presse, on n'est pas encore parvenu à le satisfaire, c'est que la réduction de prix faite aux publications *à bon marché*, est très loin d'être telle qu'on pourrait l'appliquer à une publication qui chacun soutiendrait, par cela seul, qu'elle serait faite dans l'intérêt de tous.

Le prix des livres a été maintenu jusqu'à présent à un taux élevé, parce que les éditeurs ont craint de ne pas obtenir, en réduisant leurs prix, l'appui des masses, condition indispensable à la réussite d'une entreprise de ce genre. Nous entrons avec confiance dans une voie nouvelle, par la publication du *Muséum Littéraire*. L'accueil que le public fera à cette entreprise décidera une grande question, celle de savoir si, économes, on pourra suivre l'exemple que nous donnons, d'une réduction de prix de plus de 90 pour 100.

Offrir, pour la somme la plus modique, les nouveautés les plus piquantes de la littérature moderne, les donner dans toute leur fraîcheur, sous un format élégant, et d'une exécution soignée, voilà tout cela à la fois, que le MUSEUM LITTERAIRE.

Nous admettrons cependant, mais en petit nombre, quelques ouvrages déjà publiés des BALZAC, des JACOB, des VICTOR HUGO et autres célèbres contemporains.

Sans rien sacrifier de l'élégance typographique, nous établissons notre prix de sorte que tous les souscripteurs à MILLE VOLUMES n'aient à payer que le prix des éditions originales. Il ne pourra pas y avoir de réductions factices, de prix grossis ou diminués à volonté. Nous nous engageons à fournir à nos souscripteurs la preuve de ce que nous avançons : chaque volume publié au prix de 7 francs 50 c. sera reproduit par nous au prix de 45 cents.

Lecteurs, ce que vous avez payé jusqu'à présent CINQ florins 40 c., et vous, abonnés aux cabinets de lecture, pour une somme à peu près égale au prix de votre abonnement, vous aurez la propriété de ces mêmes ouvrages qu'on vous prêtait pour le temps de lire.

Nous ne nous dissimulons pas qu'un appel de cette nature sera mal reçu dans cette route nouvelle, mais plein de confiance dans les avantages immenses que nous offrons au public, nous n'hésitons pas à faire un appel pour cette entreprise, parce qu'il doit en retirer les plus grands bénéfices.

On souscrit chez BROESE & COMP. à Breda et tous Libraires et Marchands de Nouveautés.

Te AMSTERDAM werden heden van gisteren 1 (28 Junij) waren genoteerd: Werkel. Schuld 2½ pCt. 36; dito 5 pCt. 100; Kasbill. 100; Amsterdam. Syndik. 4½ pCt. 97 en 98, 97½; dito 5 pCt. 100; Arnheim 2 85, 42½; Passiven 12½; Maatschappij; Rente 68; Columb. 22; Mexik. 6 pCt. 31, 30½; Paris 54 16/8; Berlijn